

KONKURRENSVERKET
Verksamhetsplan 2023–2025

Verksamhetsplan för Konkurrensverket 2023–2025

Inledning

Konkurrensverkets vision är *Välfärd genom väl fungerande marknader*. Visionen beskriver ett önskat, framtida tillstånd. Verksamhetsplanen syftar till att tydliggöra hur vi tillsammans ska arbeta för att nå våra mål, utföra våra uppdrag och närma oss visionen. Planen följs upp och justeras årligen.

Konkurrensverket har sju mål, varav ett är övergripande och utgör grunden för en väl fungerande myndighetsverksamhet. Samtliga mål omfattar hela myndigheten och det finns ingen rangordning dem emellan, även om olika delar av verksamheten berörs i varierande grad av varje enskilt mål. Målen omsätts i mer konkreta aktivitetslistor och årsplaner i enheternas egen planering.¹ På detta sätt skapar vi förutsättningar för helhetssyn och god samverkan, vilket möjliggör en gemensam förflyttning i riktning mot visionen över tid.

Utöver den verksamhetsinriktning som följer av målen kan Konkurrensverkets resursfördelning internt även påverkas av eventuella regeringsuppdrag.

Den statliga värdegrunden², det vill säga de professionella värderingar för en god förvaltningskultur som gäller alla statsanställda, vägleder oss i det dagliga arbetet att nå målen.

¹ Enheternas aktivitetslistor och planer uppdateras löpande och publiceras inte i verksamhetsplanen.

² Den statliga värdegrunden utgår från regeringsformens grundläggande krav och består av de sex principerna demokrati, legalitet, objektivitet, fri åsiktsbildning, respekt samt effektivitet och service. Se även Statskontoret (2019) *Den statliga värdegrunden – gemensamma principer för en god förvaltning*.

Konkurrensverkets uppdrag och mål

Uppdrag

Konkurrensverket är förvaltningsmyndighet för konkurrensfrågor och tillsynsmyndighet för den offentliga upphandlingen samt i fråga om otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Konkurrensverket ska verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna och marknadens aktörer. Konkurrensverket ska se till att de regelverk och rutiner verket disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företag. Vi ska också uppmärksamma hinder mot en effektiv konkurrens i offentlig och privat verksamhet och mot en effektiv offentlig upphandling, lämna förslag till konkurrensutsättning och till regelreformeringsamt följa utvecklingen inom våra ansvarsområden.

Mål för verksamheten

1. Övergripande mål: Konkurrensverkets verksamhet är effektiv och präglas av ständiga förbättringar.

Delmål:

- 1.1. Vi fullgör de uppgifter som följer av våra uppdrag och resultatet av vårt arbete håller hög kvalitet.
- 1.2. Vi har ett gott medarbetarskap och ledarskap som präglas av tillit och där vi arbetar mot samma mål och har kunskap om hur uppdrag, verksamhet, resurser, mål och resultat hänger ihop.
- 1.3. Vi har en kultur som uppmuntrar förbättringsförslag och där det finns rutiner för att ta om hand dem.
- 1.4. Vår interna kontroll är betryggande och innefattar en bedömning av riskerna i verksamheten, åtgärder utformade för att hantera riskerna samt uppföljning och utvärdering av åtgärderna.
- 1.5. Vi har rättssäkra, ändamålsenliga och enkla arbetsprocesser med effektivt digitalt stöd.
- 1.6. Vi tar hänsyn till miljö i vår dagliga verksamhet och bidrar på så sätt till ett hållbart samhälle där klimatpåverkan är begränsad och nationella miljö-kvalitetsmål uppnås.
- 1.7. Vi har en utvecklad samverkan med andra aktörer i syfte att säkerställa effektivitet och kunskap om och förståelse för roller och uppdrag.

2. Mål: Konkurrensverket bedriver en effektiv tillsyn till nytta för konsumenterna, det allmänna och marknadens aktörer.

Delmål:

- 2.1. Över tid ingriper vi mot fler överträdelser av regelverken och bidrar på så sätt till ökad regelefterlevnad.
- 2.2. Vi satsar tydligt på de frågor som vi väljer att prioritera, medan vi snabbt avslutar de utredningar som bedöms ha liten chans att nå önskat resultat.
- 2.3. Vi fattar väl avvägda beslut och verkar samtidigt för att utveckla rättspraxis inom våra ansvarsområden.
- 2.4. Vi verkar för kortare handläggningstider i såväl enkla som komplexa ärenden.
- 2.5. Vi använder ändamålsenliga och proportionerliga utredningsmetoder samt strävar efter att tydligt avgränsa våra utredningar.
- 2.6. Vår kommunikation om tillsynsverksamheten förebygger överträdelser genom att öka kunskapen om och förståelsen för innebörden i regelverken hos marknadens aktörer.
- 2.7. Sanktioner som vi kan påverka är effektiva, proportionerliga och avskräckande i syfte att säkerställa god regelefterlevnad.
- 2.8. Vi utvärderar och utvecklar löpande tillsynsverksamheten.
- 2.9. Genom transparens och tydlighet bidrar vi till ökad förståelse hos dem vi granskar avseende eventuella problem och inriktningen på våra utredningar.
- 2.10. Vi är proaktiva vad gäller våra metoder för att identifiera överträdelser som ska utredas.
- 2.11. Vi är uppmärksamma på tecken rörande korruption i våra utredningar.
- 2.12. Vi utvecklar kunskap om och ger, när det är möjligt och ändamålsenligt, vägledning i aktuella frågor om regelverkens tillämplighet generellt eller avseende specifika frågeställningar.

3. Mål: Konkurrensverket främjar väl fungerande privata och offentliga marknader genom att bidra med kompetens, relevanta analyser och förslag.

Delmål:

- 3.1. Våra yttranden och uttalanden i övrigt ger Regeringskansliet och andra myndigheter goda förutsättningar att beakta konkurrens- och upphandlingsaspekter. Vi bidrar även på andra områden där vi har anledning att uttala oss.
- 3.2. Vi följer löpande utvecklingen inom våra rättsområden och lämnar vid behov förslag på regelutveckling.
- 3.3. Våra rapporter beskriver på ett pedagogiskt sätt de hinder som vi ser mot väl fungerande offentliga och privata marknader och de förslag på åtgärder som vi lämnar är väl underbyggda.
- 3.4. Vi väljer konkurrensfrämjande åtgärder när vi bedömer att ett beslut i ett enskilt ärende inte är en effektiv väg att uppnå önskat resultat.

4. Mål: Konkurrensverket stimulerar forskning inom konkurrens- och upphandlingsområdena.

Delmål:

- 4.1. Vi medverkar till att forskningen utvecklas kvalitativt och använder medlen som vi förfogar över effektivt.
- 4.2. Forskningen bidrar till ökad kunskap hos Konkurrensverkets intressenter och medarbetare avseende aktuella ämnen och frågeställningar som har anknytning till våra verksamhetsområden.
- 4.3. Uppsatsstävlingen bidrar till att attrahera studenter att fördjupa sig i frågeställningar kopplade till upphandling och konkurrens.
- 4.4. Vi genomför kunskapshöjande insatser externt för att öka kännedomen om och intresset för vårt forskningsuppdrag och forskningens resultat.

5. Mål: Konkurrensverket bidrar till den internationella utvecklingen inom våra ansvarsområden.

Delmål:

- 5.1. Vi håller oss väl uppdaterade kring regelförändringar och deltar aktivt i det internationella utvecklingsarbetet.

- 5.2. Vi har en nära samverkan med utländska myndigheter och organisationer, framför allt inom Norden och Europeiska unionen, men också i andra delar av världen.
- 5.3. Vi säkerställer att den kunskap vi får genom det internationella samarbetet används i hela organisationen.

6. Mål: Konkurrensverkets kommunikation ska öka kunskapen om och förståelsen för konkurrens, upphandling och regelverket om otillbörliga handelsmetoder.

Delmål:

- 6.1. Vår kommunikation präglas av öppenhet och transparens.
- 6.2. Vi använder ett språk som är vardat, enkelt och tydligt.
- 6.3. Vi förklarar komplexa frågor på ett begripligt sätt.
- 6.4. Vår kommunikation är anpassad efter Konkurrensverkets intressent- och målgrupper.

7. Mål: Konkurrensverket är en attraktiv arbetsgivare.

Delmål:

- 7.1. Som medarbetare trivs och mår vi bra på arbetet.
- 7.2. Vi har arbetsprocesser, rutiner och stöd som gör det lätt för oss att utföra våra arbetsuppgifter.
- 7.3. Vi rekryterar, utvecklar och behåller relevant kompetens på myndigheten.
- 7.4. Vi arbetar aktivt med samlarbetsfrågor, kompetensutveckling, ledarskap och medarbetarskap i syfte att upprätthålla en god arbetsmiljö.
- 7.5. Vi har en lönestrategisk inriktning som innebär att lönen ska stimulera till engagemang och arbetstillfredsställelse.

Strategiska satsningar under 2023–2025

Med strategisk satsning avses ett område, en sakfråga eller en bransch som berör en stor del av Konkurrensverkets verksamhet och som vi bedömer bör uppmärksammas särskilt under en viss tidsperiod. En strategisk satsning omfattar intern kunskapsuppbyggnad och informationsspridning till våra intressenter. Vanligen påverkar de strategiska satsningarna dock inte prioriteringen av enskilda tillsyns-ärenden. Arbetet med de strategiska satsningarna följs upp i slutet av varje år.

Våra strategiska satsningar har valts eftersom de är aktuella och har direkt påverkan på verksamheten.

Hållbar utveckling – strategisk satsning under 2021–2023

Hållbar utveckling brukar beskrivas utifrån tre olika dimensioner; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Konkurrensverket vill fokusera på den ekologiska aspekten av hållbarhet. Eftersom alla tre dimensionerna är viktiga, och dessutom är beroende av och överlappar varandra, kan dock även ekonomisk och social hållbarhet komma att beröras i den strategiska satsningen.

Ökad konkurrens bidrar till att öka takten i omställningen till ett hållbart samhälle. För konkurrenstillsynen handlar det bland annat om att förhålla sig till marknadsinitiativ för att uppnå hållbarhetsmål, som till exempel avtal mellan konkurrenter för att minska koldioxidutsläppen. För upphandlingstillsynen är det centralt att främja hållbara upphandlingsmetoder i linje med vad som uttalas i den nationella upphandlingsstrategin och Agenda 2030. Köparmakten i den offentliga upphandlingen kan användas till att stimulera samhällsomställningen.

Med väl utformade krav på varor och tjänster kan offentlig upphandling utgöra en stark drivkraft för hållbar utveckling. Krav på hållbarhet i offentlig upphandling inkluderar frågor om korruption. Korruption är skadlig både för konkurrensen och för konsumenterna och kan möjliggöra och förvärra överträdelser av konkurrensreglerna och upphandlingsreglerna. Korrupta företag tjänar pengar på att inte följa exempelvis uppställda miljökrav. Ökad kontroll och uppföljning motverkar förtroendeskadligt beteende och bidrar till effektivare användning av offentliga medel. Om myndigheter inte fokuserar på korruptionsbekämpning minskar därför möjligheten att nå övriga hållbarhetsmål.

Vad gäller otillbörliga handelsmetoder i livsmedelskedjan leder en minskning av dessa till en ökad konkurrenskraft för bland annat livsmedelsproducenterna. Detta medför en ökad möjlighet till en långsiktig hållbar utveckling av den svenska livsmedelsproduktionen, vilket ligger i linje med den svenska livsmedelsstrategin. En minskning av möjligheterna till sena avbeställningar av livsmedel leder till att inköp av livsmedel behöver planeras bättre, vilket i sin tur bidrar till ett minskat matsvinn och en mer hållbar utveckling.

Konkurrensverket ser ett behov av att öka kunskapen såväl internt inom myndigheten som hos våra målgrupper externt om hur hållbarhetsaspekter hör samman med konkurrens, upphandling och otillbörliga handelsmetoder i livsmedelskedjan. Med ökad kunskap kan vi bidra till att fler ser sund konkurrens och effektiva offentliga inköp som viktiga verktyg i strävan efter en hållbar utveckling. Vi vill säkerställa en balans mellan de olika områdena och hur de kan fungera tillsammans för att uppnå bästa resultat, utan att äventyra åtagandet om ett mer hållbart samhälle.

Konkurrens i kristider – strategisk satsning under 2022–2023

Konkurrensverkets viktigaste uppdrag är att säkerställa väl fungerande marknader till nytta för konsumenterna. Det gäller både i kristider och under normala förhållanden. De åtgärder som företagen vidtar under kristider får inte leda till att vi, när krisen är över, har marknader med en sämre konkurrens på lång sikt. Konkurrensverket vill därför ge särskild uppmärksamhet åt konkurrensaspekter av olika typer av samhällskriser. Denna strategiska satsning syftar till att bygga kunskap om vikten av att aktivt främja konkurrensen i offentlig upphandling även i kristider samt om hur konkurrensfrågor är relaterade till olika områden som är särskilt aktuella i kristider såsom exempelvis kraftiga prisökningar, energifrågor och drivmedel. På så sätt kan vi säkerställa att vi skickar ett tydligt och enhetligt budskap när Konkurrensverkets syn på olika krisaspekter efterfrågas.

Uppföljning

För att säkerställa att vi når våra mål har Konkurrensverket fastställt relevanta, mätbara kriterier för uppföljning över tid, så kallade resultatindikatorer. Verksamhetsplanen följs upp årligen med stöd av indikatorerna.

Adress 103 85 Stockholm
Telefon 08-700 16 00
konkurrensverket@kkv.se

www.konkurrensverket.se